

Namn på älgförvaltningsområdet

ÄFO 2

Älgförvaltningsplan för perioden

2026	till och med	2028
------	--------------	------

Reviderad datum

--	--	--

Revidering orsak

--	--	--

Registrerad areal för ÄFO (ha)

264 835		
----------------	--	--

Registrerad areal ÄSO totalt (ha)

264 258	Andel av ÄFO:	100%
----------------	---------------	-------------

Registrerad areal licensområden

578	Andel av ÄFO:	0%
------------	---------------	-----------

Antal älgskötselområden

19		
-----------	--	--

Antal licensområden

1		
----------	--	--

Registrerande län

Länsstyrelsen Södermanland		
-----------------------------------	--	--

ÄFO nummer i Länsstyrelsens register

äfo-04-012		
-------------------	--	--

Fastställd av länsstyrelsen den

--	--	--

Länsstyrelsens ärendenr

--	--	--

Länsstyrelsens noteringar och villkor för beslut om fastställande av planen:

INNEHÅLL:

1. MÅLSÄTTNINGAR

- 1.1 Älgstammen
- 1.2 Skog och betesskador

2. NULÄGESBESKRIVNING

- 2.1 Uppgifter om älgstammen
- 2.2 Uppgifter om skogstillstånd och betesskador
- 2.3 Skador på gröda
- 2.4 Trafikolyckor med älg
- 2.5 Övrig dödlighet
- 2.6 Predation

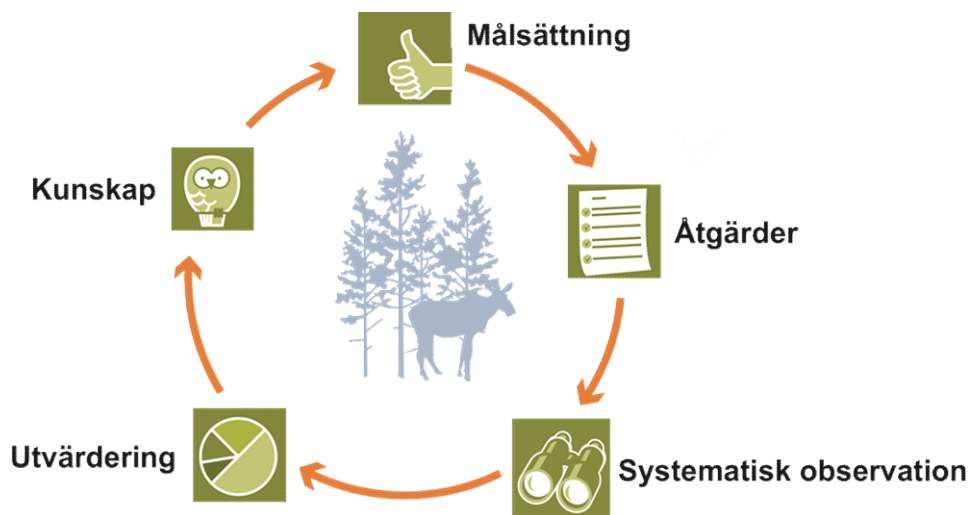
3. SAMMANFATTNING MÅLSÄTTNINGAR OCH NULÄGE

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

- 4.1 Planerad avskjutning
- 4.2 Avskjutningsförslag licensområden
- 4.3 Planerade inventeringar

5. ÖVRIGT

- 5.1 Samråd och förankringsprocess
- 5.2 Granskning av ÄSO-planer
- 5.3 ÄFGs råd och vägledning för ÄSO-planer
- 5.4 Uppföljning och revideringsbehov

1. MÅLSÄTTNINGAR

1.1 Mål för älgstammens utveckling inom älgförvaltningsområdet

Kvantitativ målsättning för treårsperioden

Antal de kommande 3 åren

Öka	Oförändrad	Minska
☐	☒	☐

Älgstammen ska

Med hänsyn till:

Skade nivå på skog och mark samt övrigt klövvilt i ÄFO.

Mål för vinterstam

2028

Vinterstam älg/ 1000 ha

5,0

efter jakt

Vinterstam älg/ 1000 ha ungskog

46

efter jakt

Kvalitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

Andel tjur av vuxna:

40%

i älgobs

Antal kalvar per hondjur:

0,63

uttryckt som ett decimaltal enligt älgobs

Målsättning kalvandel i avskjutning:

60%

av totala avskjutningen

Slaktvikter kalv (kg)

53

i medelvikt för alla vägda kalvar från jaktstart

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Sammansättningen är framtagen med hjälp av älgobs och LST MOOSE

Vår långsiktiga mål är att öka kalvandelen till 0,65 men under kommande tre år så är det mest realistiskt att nå 0,63

1.2 Övergripande målsättningar för skogens utveckling inom ÄLGFÖRVALTNINGSOMRÅDET

Tallar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	10%	Ange i %
Granar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	1%	Ange i %
Tallar	ANDEL oskadade av klövvilt vid 5 m	60%	Ange i %
Tallar	ANTAL oskadade av klövvilt vid 5 m		Ange i stammar/hektar

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR

2.1 Uppgifter om älgstammen inom älgförvaltningsområdet

Uppgifter om älgstammen och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.1.1 Den totala avskjutningen inom ÄFO på årsbasis

Bör avse de senaste tre årens avskjutning.

År	2023	2024	2025
Tjur	68	59	56
Hondjur	49	51	55
Kalv	169	178	185
Totalt	286	288	296
Totalt per 1000 ha	1,1	1,1	1,1
Totalt per 1000 ha ungskog	17,1	15,5	13,9
Areal (ha för respektive år)	265 917	265 098	264 835

Sammanställning av avskjutningen de senaste tre åren för uppföljning av kvalitetsmålen.

År	2023	2024	2025
Tjurandel avskj. (tjur/vuxna)	58%	54%	50%
Kalvandel avskj. (kalv/totalt)	59%	62%	63%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.2 Älgobservationer (älgobs)

Minst de senaste fyra årens älgobs jämförs för att trenden i älgpopulationen ska kunna följas.

År	2022	2023	2024	2025	Medel
Antal obstimmar	55 273	44 015	43 000	47 171	47365
Observationer per mantimme	0,064	0,071	0,063	0,069	0,066
Antal kalvar per hondjur	0,56	0,59	0,58	0,56	0,57
Andel tjur av vuxna	37%	36%	35%	40%	37%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.3 Spillningsinventering

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Antal provtytor						
Antal dagar i inventeringsperiod						
Antal funna spillningshögar						
Spillningshögar per älg och dygn						
Antal högar per ruta (täthetsindex)						
Vinterstam i antal/1000 ha (max)						
Vinterstam i antal/1000 ha (min)						
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)						
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)						

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.1.4 Kalvvikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda älgkalvar inom ÅFO från de senaste tre åren.

År	2021	2022	2023	2024	2025
Antal vägda kalvar	131	114	78	98	77
Slaktvikt kg septemberjakt (vägda)	0	0	0	0	0
Slaktvikt kg oktoberjakt (vägda)	49	52	50	52	53
Slaktvikt kg medel (vägda)	49	52	50	52	53

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Kalvvikterna på väg åt rätt håll. Fortsatt jobb med att alla kalvar ska vägas.

2.1.5 Flyginventering

År		
Tjur		
Ko		
Kalv		
Totalt		

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.6 Bedömning av den nuvarande älgstammen inom älgförvaltningsområdet

Antal de senaste 3 åren

Ökat	Oförändrad	Minskat
☐	☒	☐

Älgstammen har

År

	2021	2022	2023	2024	2025
Vinterstam, älg/1000 ha	5,2	4,8	4,9	5,0	5,0
Vinterstam, älg/1000 ha ungskog			78	71	62

Beräknad sammansättning vid periodens start

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur	384	29%	1,4	36%
Ko/kviga	693	52%	2,6	
Kalv	248	19%	0,9	
Summa	1324	100%	5,0	

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Enligt Älgöbs LST MOOSE

Kvalitet de senaste 3 åren

	Minskat	Oförändrad	Ökat
Tjurandelen	☐	☐	☒
Medelåldern	☐	☒	☐
Kalvvikterna	☐	☐	☒
Reproduktionen	☒	☐	☐

2.1.7 Sammanställt beräkningsunderlag för analys i Älgfrode

Data till Älgfrode

Områdets areal i ha	264835
Målsättning	
Antal älgar per 1000 ha	5,0
% tjur av vuxna	40%

Älgstammens egenskaper

	Medel 4 år	Medel 3 år	Senaste år
Enligt älgöbs			
% tjur av vuxna	37%	37%	40%
Antal kalvar per vuxet hondjur	57%	57%	56%
Enligt avskjutning			
% tjurkalv av alla kalvar	52%		

Avskjutning

Antal vuxna tjurar	56
Antal vuxna hondjur	55
Antal kalvar	185

Dödlighet utöver jakt

	Rovdjur	Trafik	Övrigt
Antal vuxna tjurar per år	2,9	19,0	20,5
Antal vuxna hondjur per år	2,9	20,7	18,5
Antal kalvar per år *	26,2	7,7	15,5

Älgstammens storlek

Antal älgar per 1000 ha	5,0
-------------------------	-----

Bedömd eller beräknad sammansättning enligt Älgfrode antal vid periodens slut (utökad uppgift ej obligatorisk)

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur	402	31%	1,5	39%
Ko/kviga	630	49%	2,4	
Kalv	260	20%	1,0	
Summa	1292	100%	4,9	

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.2 Inventeringar av skogstillståndet inom älgförvaltningsområdet

Uppgifter om skogstillståndet och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.2.1 Fodertillgång och skadeläge på skog enligt Skogsstyrelsens foderprognoser och Äbin

Fodertillgång och prognos	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Areal ungskog	16 758	18 623	21 274	24 328	26 652	28 643	30 919
RASE (rönn, asp, sälg, ek), andel ytor med förekomst		49%					

Utveckling kommande 5 åren	Ökande	Oförändrad	Minskande
Areal tallfoder	☒	☐	☐

Övriga uppgifter om skogstillståndet enligt Äbin

Tallar	Årsskada Tall (vinterskador + sommarskador)
Tallar	Andel Tallstammar utan viltskador
Ståndortsanpassning	Andel mager mark föryngrad med tall
RASE	Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus
Granar	Årsskada Gran(vinterskador + sommarskador)

Ange resultat från tre senaste inventeringarna			Medel tre senaste inventeringarna
2022	2023	2024	
17,0%	17,9%	19,7%	17,7%
49%	48%	61%	51%
82%	39%	53%	56%
10%	9%	7%	9%
1,1%	0,7%	0,3%	0,8%

2.2.2 Bedömt betetryck i avsaknad av Äbin

Bedömningen görs av älgförvaltningsgruppen.

För	Tolerabla	För omfattande	2024	2025	2026
Tall	☐	☐			
Gran	☐	☐			
RASE, välj alternativ i lista	Omhändertars istället av:		Välj i lista	Välj i lista	Välj i lista

Bedömningen grundar sig på

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Dom omfattande skador beror på övrigt klövvilt.

2.3 Redovisning av skador på gröda

	Tolerabla	För omfattande
Omfattning	☐	☒

Redogörelse för typ av skador och var skadorna har förekommit.

Dom omfattande skadorna bedöms härröra till övrigt klövvilt.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.4 Redovisning av rapporterade viltolyckor med älg

Vilttrafikolyckorna med älg de senaste 3 åren

År	2023	2024	2025
Älgolyckor inom ÄFO, antal	112	143	79
Tjur, trafikdödad	23	26	8
Hondjur, trafikdödad	18	31	13
Kalv, trafikdödad	11	8	4
Okänd, trafikdödad	17	22	13
Summa trafikdödade älgar	69	87	38

2.5 Övrig dödlighet

År	2023	2024	2025
Tjur	20		21
Ko	15		22
Kalv	15		16
Okänd			
Summa	50		59

2.6 Redovisning av rovdjursförekomst och predationstryck

Predation inom ÄFO

Vargrevir	% av reviret som berör ÄFO	Predation i reviret antal	Predation vuxen älg	Predation kalv	Revirets predation i ÄFOt	Predation/1000 ha
Svartsjön	100%	8	1	7	8	0,0
Ulva	100%	8	1	7	8	0,0
Axsjön	100%	8	1	7	8	0,0
Kälmo/Sjunda	100%	8	1	7	8	0,0
Summa:			6	26	32	0,1

Björntäthet per 100 000 ha	Antal björnar inom ÄFO	Predation per vuxen björn	Predation vuxen älg	Predation kalv	Björnens predation i ÄFOt	Predation/1000 ha
0,0		0,00				

S:a predation:	6	26	32	0,1
-----------------------	---	----	----	-----

Förutsättningar för ovanstående:

Vargpredationen bör beräknas till 100-140 älgar/revir. I beräkningen utgörs predationen av 82% kalv och 18% vuxna.

Björnpredationen bör beräknas till ca 7 älgar per vuxen björn. I beräkningen utgörs predationen av 93% kalv och 7% vuxna.

Andelen vuxen björn utgör 50% i beräkningen.

3. SAMMANFATTNING MÅL OCH NULÄGE

	Mål	Nuläge	Trend	Åtgärdsförslag
Vinterstam, älgar per 1000ha registrerad jaktareal	5,0	5,0	Välj i lista	
Vinterstam, antal älgar totalt inom ÄFO	1324	1324	Välj i lista	
Andel tjur av vuxna i älgobs	40%	37%	Välj i lista	
Antal kalvar per hondjur i älgobs	0,63	0,57	Välj i lista	
Kalvandel i avskjutning	60%	61%	Välj i lista	
Slaktvikter kalv (kg)	53	52	Välj i lista	
Färska skador tallar/produktionstammar, max	10%	17,7%	Oförändrad	
Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus		9%	Välj i lista	
Fodersituation enligt foderprognos			Ökande	
Älgolyckor inom ÄFO, antal totalt		79	Välj i lista	
Övrig dödlighet, antal älgar inom ÄFO		59	Välj i lista	
Predation, antal älgar inom ÄFO		32	Välj i lista	

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

4.1 Avskjutning för älgförvaltningsområdet

Avskjutningen fördelas på ÄSO och licensområden

År	2026	2027	2028
Tjur	42	42	42
Hondjur	64	64	64
Kalv	159	159	159
Antal älgar totalt	265	265	265
Andel tjur av vuxna (%)	40%	40%	40%
Andel kalv av total avskjutning (%)	60%	60%	60%
Areal (ha för respektive år)	264 835	264 835	264 835
Totalt per 1000 ha	1,0	1,0	1,0

Avskjutning baseras på:

Beräkningsmodell Älgfrode
 Eget förslag (motiveras nedan)

Motivering för avvikelser jämfört med beräkningsmodellens förslag

4.2 Tilldelning av kalv repektive vuxna älgar till licensområden

	Beräkning enligt punkt 4.1	Eget förslag
Arealkrav för kalv:		1600 ha
Arealkrav för vuxen:		2500 ha

Beräknad tilldelning för licensområden baserat på registrerade arealer		
Älgar/1000 ha	% Kalv	Antal älgar
0,6	61%	0
0,4		0
1,0		1

Behov av olika arealkrav inom området:

Vi anser att licensområden bör följa samma avskjutning som ÄFO plan

4.3 Planerade inventeringar

År	2026	2027	2028
Äbin	☒	☐	☒
Spillningsinventering	☐	☐	☐
Flyginventering	☐	☐	☐
Avskjutningsstatistik	☒	☒	☒
Älgobs	☒	☒	☒
Kalvvikter	☒	☒	☒
Foderprognoser	☒	☐	☒

Kommentarer

Flera ÅSO planerar att göra inventering med drönare.

5. ÖVRIGT

5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom ÄFO.

Se bifogade protokoll från samrådsmöten.

5.2 Granskning av älgskötselplaner.

Se bifogade skriftliga yttranden som insänts till länsstyrelsen.

5.3 Älgförvaltningsgruppens råd och vägledning i övrigt för älgskötselplaner inom ÄFO.

Älgförvaltningsgruppen jobbar med en adaptiv förvaltning. Det är viktigt att tänka på att kan man inte skjuta kalv så kan man inte skjuta vuxet. Om ÄSO planerar att

5.4 Uppföljning och ev behov av förändringar i ÄFP under innevarande planperiod.

Mål

Vinterstam

Tjurandel

Reproduktion

Kalvandel i avskjutning

	Utfall 2026	Utfall 2027	Utfall 2028
Vinterstam			
Tjurandel			
Reproduktion			
Kalvandel i avskjutning			

Johan Nilsson

Sekreterare

Namnförtydligande

Jan Larsson

Ordförande

Namnförtydligande

Justeras

Namnförtydligande

Justeras

Namnförtydligande

Älgförvaltningsplanen är enhälligt antagen av ÄFG

Älgförvaltningsplanen är beslutad med utslagsröst

Har någon ledamot deltagit genom fullmakt (bifogas protokoll)

	Ja	Nej
☒		☐
☐		☒
☐		☒

Reservationer framförda av:

Namn

Namnförtydligande

Namn

Namnförtydligande

Motivering eller avvikande mening